

SÁU ĐIỀU BÁC HỒ DẠY - LỜI HUẤN THỊ SÂU SẮC ĐỐI VỚI CÔNG AN NHÂN DÂN

TS LÊ ĐÌNH HÙNG

TS TRẦN KIM HOÀNG

Học viện Chính trị Công an nhân dân

70 năm qua, những điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy Công an nhân dân (CAND) trong tác phẩm “Tư cách người công an cách mệnh” đã được quán triệt, thấm nhuần đến mỗi cán bộ, chiến sĩ công an. “Tư cách người công an cách mệnh” đã trở thành di sản tinh thần thiêng liêng, vô cùng quý giá, là kim chỉ nam cho mọi hoạt động của lực lượng CAND; là mục tiêu phấn đấu, phương châm hành động của cán bộ, chiến sĩ công an qua từng thời kỳ, là nguồn động viên, cổ vũ to lớn giúp lực lượng CAND hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự.

Từ khóa: Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân; xây dựng lực lượng Công an nhân dân.

Các đại biểu tại Hội thảo khoa học: “70 năm Công an nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy”, ngày 5-3-2018.

1. “Tư cách người công an cách mệnh”-cẩm nang xây dựng phẩm chất đạo đức cho cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân

Ngay từ khi ra đời, lực lượng CAND đã luôn được Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh quan tâm, chăm lo giáo dục, rèn luyện và xây dựng về mọi mặt, đặc biệt là phẩm chất đạo đức cách mạng. Trong những lần thăm hỏi, các thư, điện mừng, Người luôn động viên, nhắc nhở cán bộ, chiến sĩ công an phải thường xuyên rèn luyện tư cách, phẩm chất của người công an cách mạng. Tháng 3-1948, đồng chí Hoàng Mai, Giám đốc Công an Khu XII, đã viết thư kính gửi lên Chủ tịch Hồ Chí Minh và biểu Người tờ báo *Bạn dân* (nội san của công an Khu XII), số Tết Mậu Tý (1948). Trong thư, đồng chí báo cáo với Người về niềm phấn khởi của quân và dân ta sau chiến thắng Thu-Đông năm 1947, đồng thời xin ý kiến chỉ đạo của Người về phẩm chất, đạo đức, tác phong của mỗi người chiến sĩ CAND và những việc phải làm của báo chí công an... Ngày 11-3-1948, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có thư gửi đồng chí Hoàng Mai, Giám đốc Công an Khu XII, trong thư Người nêu lên “Tư cách người công an cách mệnh”:

“Đối với tự mình, phải cần, kiệm, liêm, chính.
 Đối với đồng sự, phải thân ái giúp đỡ.
 Đối với Chính phủ, phải tuyệt đối trung thành.
 Đối với nhân dân, phải kính trọng, lễ phép.
 Đối với công việc, phải tận tụy.
 Đối với địch, phải cương quyết, khôn khéo”¹.

Ngay lập tức, lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lan tỏa mạnh mẽ đến cán bộ, chiến sĩ công an. Sáu điều dạy của Người hết sức ngắn gọn nhưng lại hàm chứa những nội dung toàn diện, sâu sắc, đầy đủ và mang tính bền vững lâu dài. Lời viết giản dị của Người đã “thâu tóm được những gì là tinh hoa, cốt yếu nhất trong tiếng nói của quần chúng để có cách truyền đạt gần gũi và hiệu quả nhất...”.² Người nhấn mạnh: “những đạo đức và

tư cách mà người công an cách mệnh phải có, phải giữ cho đúng. Những điều đó, chẳng những nên luôn luôn nêu trên báo mà lại nên viết thành ca dao cho mọi người công an học thuộc, nên viết thành khẩu hiệu dán tại những nơi các anh em công an thường đến (bàn giấy, nhà ăn, phòng ngủ, v.v.)”³. Bên cạnh đó, Người luôn nhắc nhở mỗi cán bộ, chiến sĩ công an phải ý thức đầy đủ vị trí và trách nhiệm của mình trước nhân dân, trước Đảng và Chính phủ. “Đối với nhân dân, đối với Đảng, với cách mạng xã hội chủ nghĩa, trách nhiệm của công an rất lớn, rất nặng nề”⁴, và “Nhiệm vụ của công an thì nhiều, nhưng nói tóm tắt là bảo vệ sự nghiệp xã hội chủ nghĩa”⁵. Mỗi cán bộ, chiến sĩ công an phải có đạo đức, tư cách, đây là điều kiện tiên quyết đảm bảo cho lực lượng CAND làm tròn nhiệm vụ, đáp ứng được lòng tin cậy của Đảng, Nhà nước và nhân dân. Thực tiễn chứng minh, với tư tưởng chỉ đạo nhất quán gắn liền từng đặc thù công tác, cho từng lực lượng, lực lượng CAND đã không ngừng trưởng thành, lớn mạnh, hoàn thành suất sắc mọi nhiệm vụ chính trị mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó.

Sáu điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy về “Tư cách người công an cách mệnh” đề cập những mối quan hệ của người chiến sĩ CAND đối với bản thân, với Chính phủ, với nhân dân, với đồng đội, với công việc, với địch nhưng tựu chung lại bao gồm ba mối quan hệ chủ yếu, cơ bản nhất: đối với mình, đối với người, đối với việc. Những quan hệ đó không chỉ là cách ứng xử, mà còn là trách nhiệm công vụ, bản chất chính trị của CAND, những quan hệ này là sự thống nhất giữa tư cách đạo đức với chức trách, nhiệm vụ, giữa tình và nghĩa, giữa nhận thức và hành động, giữa sự nghiệp lớn lao và những hành vi cụ thể. Sự thống nhất đó trong những điều Người dạy đã làm sáng lên phẩm chất cao đẹp và cũng là niềm tự hào mà nhiều thế hệ CAND đã phấn đấu, hy sinh, đóng

góp xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng của Đảng và của dân tộc.

Thứ nhất, đối với mình. Quan hệ này giữ vai trò chủ đạo, chi phối hai mối quan hệ còn lại. Chính vì vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh ghi nhận đây là điều đầu tiên: “Đối với tự mình, phải cần, kiệm, liêm, chính”, là điều kiện tiên quyết, như một điểm xuất phát khi xem xét tư cách của người công an. Là lực lượng xung kích, nòng cốt trong cuộc đấu tranh bảo vệ chế độ XHCN, bảo đảm an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, do đó, việc đặt lên hàng đầu tư cách cần, kiệm, liêm, chính của cán bộ, chiến sĩ công an là việc làm hết sức cấp thiết. Tự bản thân mình hư hỏng, suy thoái về đạo đức cách mạng thì chẳng làm được việc gì. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dẫn lời Khổng Tử: “Cụ Khổng Tử nói: Mình có đứng đắn, mới tề được gia, trị được quốc, bình được thiên hạ. Tự mình phải *chính* trước, mới giúp được người khác *chính*. Mình không *chính*, mà muốn người khác *chính* là vô lý”⁶.

Thứ hai, đối với người. Trong sáu điều dạy, Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập đến 4 liên hệ cụ thể: đối với đồng sự, đối với Chính phủ, đối với nhân dân, đối với địch.

Trong các mối quan hệ đó, nền tảng cơ bản vẫn là mối quan hệ với nhân dân mà Người yêu cầu cán bộ, chiến sĩ công an phải kính trọng, lễ phép. Công an Việt Nam là CAND, “từ dân mà ra”, nên phải hết lòng hết sức phục vụ nhân dân, là “công bộc” của dân, phải biết hi sinh và khiêm nhường trước dân. Việc gì có lợi cho dân thì hết sức làm, việc gì có hại cho dân thì phải hết sức tránh. Sinh thời, Hồ Chí Minh là một tấm gương sáng trong việc ứng xử với nhân dân, “Bác tự nhiên, bình dị, cởi mở, chân tình, ân cần, tế nhị... đã xóa mọi cách biệt về chức vụ, địa vị, giữa cấp trên với cấp dưới, giữa lãnh tụ với nhân dân”⁷. Người luôn nhắc nhở: “Muốn làm tròn nhiệm vụ nặng nề mà

về vang ấy, Công an cần phải đoàn kết nhân dân, tổ chức và giáo dục nhân dân, dựa vào lực lượng rộng lớn của nhân dân. Như vậy, nhân dân sẽ ra sức giúp Công an làm tròn nhiệm vụ”⁸. Biết dựa vào dân, phát huy sức mạnh vĩ đại của nhân dân là quy luật sinh tồn của lực lượng vũ trang nói chung, CAND nói riêng.

Trong quan hệ với đồng sự, đồng chí, Hồ Chí Minh thường nhắc nhở: “Nội bộ công an từ cấp cao đến nhân viên phải đoàn kết, nhất trí”⁹. Vì lợi ích chung, mục tiêu chung của tổ chức, tập thể, mỗi cá nhân phải gắn bó, giúp đỡ nhau hoàn thành nhiệm vụ. Người khuyên công an trong công tác phải có tinh thần thân ái và giúp đỡ đồng sự, coi tiến bộ của đồng chí, đồng đội là tiến bộ của bản thân mình. Để quan hệ đồng sự luôn trong sáng, mỗi cán bộ, chiến sĩ công an phải luôn đấu tranh để vượt qua rào cản chủ nghĩa cá nhân. “Thân ái giúp đỡ” là phương châm ứng xử, là tình cảm giai cấp, là truyền thống dân tộc, tình cảm cách mạng, là tình đồng chí thiêng liêng và cao cả của mỗi cán bộ, chiến sĩ CAND.

Sự trung thành với Chính phủ là yêu cầu mặc nhiên, là bản chất của người chiến sĩ công an cách mạng. Lực lượng công an là một công cụ của Nhà nước, là một bộ phận hợp thành trong bộ máy chính quyền. Quyền lợi của người công an gắn liền với sự tồn vong, hưng thịnh của Nhà nước, dân tộc. Chủ tịch Hồ Chí Minh đòi hỏi lực lượng công an phải tuyệt đối trung thành với Chính phủ, với Nhà nước, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, giải quyết trọn vẹn, chu đáo, thận trọng và có trách nhiệm với những công việc mà Đảng và Nhà nước giao. “Đối với Chính phủ, phải tuyệt đối trung thành”, đó là lý tưởng cách mạng của người CAND.

Cũng nằm trong mối quan hệ “đối với người”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập tư cách của người công an cách mạng đối với địch, đó là sự cương

quyết, khôn khéo. Cương quyết đối với kẻ địch là một nguyên tắc bất di bất dịch. Khôn khéo là một vấn đề cơ bản có tính chiến lược của cách mạng, có quan hệ biện chứng với tư tưởng, ý chí cương quyết với địch. Tinh thần cương quyết, khôn khéo là vũ khí sắc bén, là nguyên tắc, phương châm hoạt động của cán bộ, chiến sĩ CAND. Người công an cách mạng phải có bản lĩnh vững vàng và có chuyên môn nghiệp vụ giỏi, có kiến thức tổng hợp, đồng thời phải sâu sắc để đấu trí, đấu lực với kẻ thù, tội phạm, biết xử lý khéo léo trước các tình thế để biến bị động thành chủ động, biến yếu thành mạnh, nắm thời cơ... Chính vì vậy, người công an cách mạng cần ra sức học tập, rèn luyện không chỉ trong sách vở mà còn trong thực tiễn công tác phong phú, biết tổng kết, đúc rút kinh nghiệm.

Thứ ba, đối với việc. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu thái độ của người công an đối với công việc là phải tận tụy. Tận tụy với công việc được thể hiện ở sự làm việc bền bỉ, chủ động, sáng tạo, xuất phát từ động cơ đúng đắn và trong sáng vì mục tiêu phục vụ nhân dân. Đã phụ trách công việc gì thì quyết tâm làm cho bằng được, cho đến nơi, đến chốn, không sợ khó nhọc, không sợ nguy hiểm. Đó cũng chính là sự thể hiện tinh thần trách nhiệm, nghĩa vụ đạo đức cao cả của người chiến sĩ CAND. Chữ “tận tụy” nói lên tinh thần, thái độ cần mẫn, chịu khó với mục đích công việc được xác định rõ ràng. Quyết tâm cách mạng không chỉ ở lời hô ở hội trường, ở lời văn của một bản hiệu triệu, của một bản quyết tâm thư mà phải trong hành động thực tế. Chủ tịch Hồ Chí Minh kịch liệt phê phán bệnh lười biếng do chủ nghĩa cá nhân sinh ra: “Tự cho mình là cái gì cũng giỏi, việc gì cũng biết. Làm biếng học hỏi, làm biếng suy nghĩ. Việc dễ thì tranh lấy cho mình. Việc khó thì đùn cho người khác. Gặp việc nguy hiểm thì tìm cách để trốn tránh”¹⁰.

Ở mỗi thời điểm cụ thể, trong những điều kiện khác nhau, dù ở bất cứ nhiệm vụ và cương vị công tác nào, lực lượng CAND luôn thực hiện nghiêm túc lời chỉ dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

2. Xây dựng, hoàn thiện những chuẩn mực đạo đức, lối sống của cán bộ, chiến sĩ công an theo Sáu điều Bác Hồ dạy

70 năm qua, việc học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy CAND luôn là nội dung trọng tâm của công tác xây dựng Đảng, công tác chính trị, tư tưởng của lực lượng CAND. Các cấp ủy đảng, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể từ Trung ương đến địa phương đã quan tâm, phối hợp chặt chẽ và có nhiều hình thức cổ vũ, động viên, góp ý kiến, giúp đỡ cán bộ, chiến sĩ công an học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy. Công an các đơn vị, địa phương trong cả nước đã liên tục phát động phong trào với nhiều hình thức, biện pháp phong phú, sáng tạo nhằm vận dụng, thực hiện sáu điều dạy của Người vào từng lĩnh vực công tác chuyên môn và rèn luyện hằng ngày của mỗi cán bộ, chiến sĩ. “Qua mỗi giai đoạn của cách mạng, phong trào học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy của lực lượng Công an nhân dân đã xuất hiện hàng vạn tấm gương tiêu biểu, nêu cao phẩm chất đạo đức, tư cách người công an cách mạng, dũng cảm, kiên cường, lập nhiều chiến công hiển hách... tô thắm truyền thống vẻ vang của Công an nhân dân Việt Nam”¹¹.

Bước sang thời kỳ mới, trong những năm tiếp theo, tình hình thế giới và khu vực sẽ còn nhiều diễn biến rất phức tạp, chứa đựng những nguy cơ khó lường, tiềm ẩn những nhân tố có thể gây mất ổn định đã và đang tác động trực tiếp đến nước ta, tạo ra cả thời cơ và thách thức. Tình hình kinh tế-xã hội trong nước còn khó khăn, tác động mặt trái của nền kinh tế thị trường làm nảy sinh những vấn đề tiêu cực trong quá trình hội nhập quốc tế.

Các thế lực thù địch, phản động sẽ gia tăng các hoạt động chống phá Việt Nam, triệt để khai thác những khó khăn của đất nước, các vấn đề phức tạp về an ninh, trật tự, tôn giáo, dân tộc để thực hiện chiến lược “diễn biến hòa bình”, bạo loạn, lật đổ nhằm xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng và chế độ XHCN ở nước ta. Nguy cơ xảy ra khủng bố, chiến tranh mạng, mất an ninh thông tin ngày càng gia tăng. Tình hình tranh chấp chủ quyền biên giới, lãnh thổ, nhất là tình hình Biển Đông có những diễn biến phức tạp, khó lường. Tình trạng vi phạm pháp luật, tội phạm có xu hướng gia tăng, xuất hiện nhiều loại tội phạm mới, đặc biệt là tội phạm có tổ chức, tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm sử dụng công nghệ cao. Trật tự, an toàn xã hội đứng trước nhiều tác động theo chiều hướng phức tạp... Nghị quyết Đại hội XII (2016) của Đảng đã chỉ ra bốn nguy cơ vẫn còn tồn tại, trong đó đặc biệt nhấn mạnh: “tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức”¹².

Trước tình hình đó, nhiệm vụ bảo đảm an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội và công tác xây dựng lực lượng CAND ngày càng trong sạch, vững mạnh, đủ sức hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó là hết sức nặng nề. Tiêu chuẩn đặt ra cho việc xây dựng lực lượng CAND trong bối cảnh, tình hình mới là: có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước, với Tổ quốc, gắn bó, tận tụy phục vụ nhân dân; luôn nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng, tinh thần trách nhiệm, ý chí tiến công, khắc phục khó khăn, gian khổ, sẵn sàng hi sinh vì sự nghiệp bảo đảm an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội; có phẩm chất đạo đức trong sạch, thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư, đoàn kết giúp đỡ đồng chí, đồng đội. Lực lượng CAND

phải chấp hành nghiêm chỉnh đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; có kiến thức, trình độ chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ và năng lực hoạt động thực tiễn; có ý thức học tập, phấn đấu vươn lên, tận tụy với công việc, nhay bén và sắc bén trong công tác; mưu trí, dũng cảm trong chiến đấu, bảo đảm hoàn thành tốt nhiệm vụ mà tổ chức giao cho; có nếp sống văn hoá lành mạnh, ý thức tổ chức kỷ luật, thực hiện nghiêm điều lệnh nội vụ CAND.

Để thực hiện tốt tiêu chuẩn, mục tiêu đó, nhiệm vụ trọng tâm đặt ra đối với lực lượng CAND trong thời gian tới là phát huy mạnh mẽ, có hiệu quả phong trào học tập và thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy, tập trung một số nội dung cơ bản sau đây:

Một là, quán triệt, học tập, nghiên cứu và vận dụng, phát triển sáng tạo những giá trị lý luận và thực tiễn của Sáu điều Bác Hồ dạy CAND trong tình hình mới. Bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, trong đó có hội nhập quốc tế về an ninh-quốc phòng không chỉ đem lại thuận lợi mà còn đan xen những thách thức, nguy cơ cùng với đặc điểm, nội dung, phương thức, biện pháp mới trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội. Sáu điều Bác Hồ dạy CAND phải được triển khai không chỉ trong thực tiễn công tác ngành công an mà còn phải được cụ thể hoá thành quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân, góp phần xây dựng lực lượng CAND cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại.

Hai là, tiếp tục đẩy mạnh phong trào CAND học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy gắn kết chặt chẽ, hiệu quả với việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15-5-2016, của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; cuộc vận động “Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh; xây

dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ”; cuộc vận động “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ” và việc kiểm điểm theo tinh thần NQTU 4 khóa XII (10-2016) của Đảng về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Mỗi cán bộ, chiến sĩ công an phải thường xuyên liên hệ kiểm điểm xem mình đã làm được gì trong thực hiện những chỉ dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, xác định rõ việc học tập, rèn luyện, thực hiện sáu điều dạy của Người phải là việc làm thường xuyên và trở thành tiềm thức, hành động, thực tiễn của các cán bộ, chiến sĩ công an. Tư cách người công an cách mạng phải được thể hiện phong phú, sinh động trong từng hoàn cảnh (không gian, thời gian) cụ thể, phải phù hợp với trách nhiệm, vị trí công tác của từng cán bộ, chiến sĩ.

Ba là, cán bộ, chiến sĩ công an cần thực hiện tốt công tác dân vận, luôn quan tâm, chăm lo đời sống của nhân dân, luôn lắng nghe tiếp thu ý kiến nhân dân, trên cơ sở đó điều chỉnh, đổi mới lề lối làm việc sao cho gần dân, giải đáp, tuyên truyền để nhân dân hiểu rõ việc làm của lực lượng công an, làm cho nhân dân ngày càng tin yêu, quý trọng, giúp đỡ lực lượng công an. Trong công tác, chiến đấu, cán bộ, chiến sĩ công an phải luôn biết dựa vào dân, phát huy quyền làm chủ của nhân dân trong sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự nhằm kiên quyết khắc phục những thiếu sót, chống tư tưởng nghiệp vụ đơn thuần, tách rời nhân dân. Mỗi đơn vị, cán bộ, chiến sĩ công an căn cứ yêu cầu, nhiệm vụ để có những bước đi, cách làm phù hợp nhằm cụ thể hóa Sáu điều Bác Hồ dạy thành những chỉ tiêu, tiêu chuẩn phấn đấu về phẩm chất đạo đức, lối sống. Vững vàng kiên định, chấp nhận gian khổ, sẵn sàng hi sinh vì cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân.

Bốn là, trong bối cảnh toàn Đảng, toàn quân và toàn dân đã và đang quyết tâm đẩy mạnh sự nghiệp đổi mới hệ thống chính trị theo tinh thần NQTU 6 khóa XII (10-2017) của Đảng, cán bộ, chiến sĩ công an càng cần phải học tập, quán triệt Sáu điều Bác Hồ dạy CAND, coi đó là cẩm nang giáo dục về chính trị-tư tưởng cho người CAND “vừa hồng vừa chuyên”, tự giác, gương mẫu đảm nhận những nhiệm vụ, trọng trách trước Đảng, trước nhân dân. Đặc biệt, đi đầu trong việc triển khai, sắp xếp bộ máy CAND bảo đảm tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, làm nòng cốt trong thực hiện nhiệm vụ giữ vững an ninh chính trị, bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, để mỗi cán bộ, chiến sĩ trong toàn lực lượng thực sự thức cho dân ngủ ngon, gác cho dân vui chơi, lấy hạnh phúc của nhân dân làm niềm vui lẽ sống, lấy sự nghiệp của Đảng làm mục tiêu phấn đấu của toàn lực lượng CAND và góp phần làm nên những chiến công xuất sắc, mãi mãi xứng đáng với danh hiệu “Công an nhân dân”.

1, 3, 10. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T. 5, tr. 498-499, 499, 295

2, 7, 11. Thượng tướng, GS, TS Tô Lâm: *Công an nhân dân Việt Nam với tác phẩm Tư cách người công an cách mệnh của Hồ Chí Minh*, Nxb CTQG, H, 2017, tr. 99, 131, 159

4. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T. 11, tr. 250

5. *Sđđ*, T. 12, tr. 221

6. *Sđđ*, T. 6, tr. 130

8. *Sđđ*, T. 10, tr. 83

9. *Hồ Chí Minh với công tác an ninh trật tự*, Nxb CAND, H, 1985, tr. 42

12. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H, 2016, tr. 19.